

Obejrzyj za zgodą rodziców:

<https://www.youtube.com/watch?v=FT1L9yQ5jL0> - Lata 90. Czas wielkich zmian: POLITYKA w Polsce | Odcinek 4
<https://www.youtube.com/watch?v=yes6jGngKAc> - Lata 90. Czas wielkich zmian: POPKULTURA w Polsce | Odcinek 1
<https://www.youtube.com/watch?v=lGd-Y49PRqc> - Lata 90. Czas wielkich zmian: TECHNOLOGIA w Polsce | Odcinek 2

Lekcja 52/53

Temat: Polska w latach 90. XX wieku.

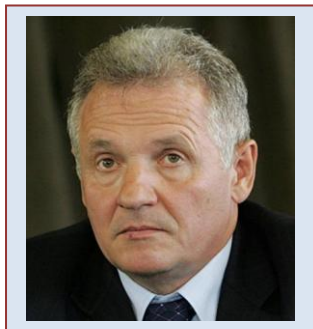
Neoliberalizm - zasada jest wolność ekonomiczna. Jednostki powinny mieć prawo wykonywać swoją działalność gospodarczą w sposób nieskrępowany i nieograniczony, zachowując jednocześnie prawo do szeroko pojętej wolności. Państwo powinno się powstrzymać od ingerencji w sytuację życiową i ekonomiczną społeczeństwa.

1. Reformy gospodarcze.

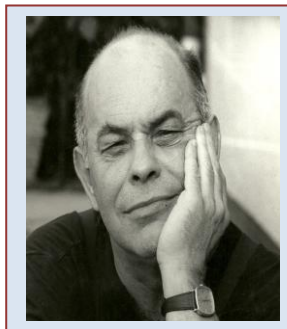
- Leszek Balcerowicz jako minister finansów (reforma finansów **PLAN BALCEROWICZA**),
- przestawienie gospodarki z socjalistycznej (centralne planowanie) na kapitalistyczną (rynkowa),
- ograniczanie deficytu budżetowego (tłumienie inflacji, rezygnacja z urzędowego regulowania cen, prywatyzacja przedsiębiorstw),
- ustalenie realnego kursu złotówki względem dolara amerykańskiego
- wprowadzenie **popiwku** (podatek od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń).

Leszek Balcerowicz

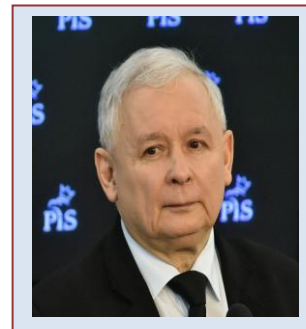
Zbigniew Bujak

Jacek Kuron

Lech Wałęsa

Jarosław Kaczyński

2. Koszty społeczne transformacji ustrojowej.

- zjawisko bezrobocia,
- upadek ZSRS – załamanie eksportu na rynek wschodni,
- „**kuroniówka**”

3. Rozpad obozu solidarnościowego.

- próby stworzenia systemu wielopartyjnego,
- Porozumienie Centrum (PC),

Zasiłek dla bezrobotnych, potocznie nazywany „**kuroniówką**” (od nazwiska Jacka Kuronia, który będąc Ministrem Pracy i Polityki Społecznej wprowadził to świadczenie), był świadczeniem wypłacanym tym osobom, które z tytułu braku pracy nie miały przychodu/przychód ten nie przekracza połowy płacy minimalnej. By dostać to świadczenie, należało spełnić określone warunki. Zasiłek przyznawany był na 6 bądź 12 miesięcy. Było to zależne od stopy bezrobocia, która panuje na danym terenie.

- Ruch Obywatelski Akcja Demokratyczna (ROAD)

Tadeusz Mazowiecki

Aleksander Kwaśniewski

Wojciech Jaruzelski

Ryszard Kaczorowski

4. Sytuacja wewnętrzna Polski.

- Wybory parlamentarne 27 października 1991 r.

W wyniku wyborów do Sejmu weszło 29 komitetów, z czego 11 posiadało za ledwie jednego posła. Fragmentacja sceny politycznej spowodowała destabilizację, która spowodowała zmiany w ordynacji wyborczej w następnych wyborach parlamentarnych.

“Chciałbym stąd wyjść tylko z jednym osiągnięciem. I jak do tej chwili mam przekonanie, że z nim wychodzę. Chciałbym mianowicie, kiedy ten gmach opuszcze, kiedy skończy się dla mnie ten - nie ukrywam - strasznie dolegliwy czas to będę mógł wyjść na ulicę, wyjść i popatrzeć ludziom w oczy”

4 czerwca 1992,
Jan Olszewski w Sejmie

Nocne posiedzenie Sejmu - odwołanie rządu premiera Jana Olszewskiego –
5 czerwca 1992 r.

5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polski.

- nowela grudniowa - **29 grudnia 1989 r.**,
- mała konstytucja - **17 października 1992 r.**,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polski - **2 kwietnia 1997 r.**

Pluralizm polityczny - w państwach demokratycznych jedna z zasad funkcjonowania parlamentarnych systemów partyjnych, polegająca na istnieniu dwóch lub więcej partii politycznych reprezentujących różne programy i orientacje, walczących o zdobycie władzy w państwie.

Deficyt budżetowy - ujemne saldo w budżecie instytucji – sytuacja, w której wydatki w budżecie danej instytucji są wyższe niż jej dochody w danym okresie rozliczeniowym (roku budżetowym). Przeciwnością deficytu budżetowego jest nadwyżka budżetowa.

DLA ZAINTERESOWANYCH

Komitety, które zarejestrowały listy ogólnopolskie kandydatów do Sejmu

Nr listy	Komitet wyborczy	Lider	Hasła wyborcze
2	Polskie Stronnictwo Ludowe Sojusz Programowy	 Waldemar Pawlak	<i>Chłopi na Wiejską</i>
3	Solidarność Pracy	Andrzej Miłkowski	
7	Chrześcijańska Demokracja	Władysław Siła-Nowicki	
8	Stronnictwo Demokratyczne	Aleksander Mackiewicz	
12	Porozumienie Obywatelskie Centrum	 Jarosław Kaczyński	
13	Polskie Stronnictwo Ludowe – Porozumienie Ludowe	Józef Ślisz	
16	Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów	Andrzej Kosiak	
17	Wyborcza Akcja Katolicka	 Wiesław Chrzanowski	
20	Mniejszość Niemiecka	Henryk Kroll	
20	Stronnictwo Narodowe	Józef Więclawek	
30	Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”	 Marian Krzaklewski	<i>Partii jest wiele, S jedna</i>
32	Kongres Liberalno-Demokratyczny	 Donald Tusk	<i>Warto głosować na Kongres; Nie bój się jutra</i>
36	Ruch Chrześcijańsko-Społeczny „Przymierze”	Kazimierz Morawski	
39	Ruch Demokratyczno-Społeczny	 Zbigniew Bujak	
41	Konfederacja Polski Niepodległej	 Robert Moczulski	<i>Rozkradanie majątku narodowego</i>
42	Unia Polityki Realnej	 Janusz Korwin-Mikke	

Komitety, które zarejestrowały listy ogólnopolskie kandydatów do Sejmu

Nr listy	Komitet wyborczy	Lider	Hasła wyborcze
43	Koalicja Polskiej Partii Ekologicznej i Polskiej Partii Zielonych	?	
46	Partia Wolności	 Kornel Morawiecki	
48	Białoruski KW	?	
49	Blok Ludowo-Chrześcijański	?	
54	Unia Demokratyczna	 Tadeusz Mazowiecki	<i>Jestem za!</i>
55	Wyborczy Blok Mniejszości	?	
58	Polski Związek Zachodni	?	
60	Sojusz Lewicy Demokratycznej	 Aleksander Kwaśniewski	<i>Tak dalej być nie musi; Niech reformy służą ludziom^[12]</i>
61	Partia Chrześcijańskich Demokratów	 Krzysztof Pawłowski	
62	Polska Partia Ekologiczna – Zieloni	Jerzy Beer	
63	Polska Partia Przyjaciół Piwa	 Janusz Rewiński	<i>Jak wypić to piwo</i>

BLOKI WYBORCZE W OKRĘGACH WYBORCZYCH TWORZONE BYŁY PRZEZ:

- Porozumienie Obywatelskie Centrum i NSZZ „Solidarność”,
- Mniejszość Niemiecką i Białoruski Komitet Wyborczy,
- Ruch Powszechnej Własności i Unię Polityki Realnej,
- Stronnictwo Demokratyczne i Ruch Chrześcijańsko-Społeczny,
- Konfederacja Polski Niepodległej, Polski Związek Zachodni, Blok Ludowo-Chrześcijański, Polską Partię Ekologiczną – Zielonych (w Krakowie dodatkowo – Sojusz Kobiet Przeciw Trudnościom Życia); tym tłumaczy się uzyskanie aż 5 mandatów przez te marginalne ugrupowania.

Źródło: Wybory parlamentarne w Polsce w 1991 roku